Steve Reich

The Desert Music

NEUE NEW EUROPEAN ENSEMBLE

ENSEMBLE KLANG

nederlands kamerkoor

Koninklijk Conservatorium Den Haag

HIIT

HET MUZIEK

amare

Uitvoerenden

Joost Geevers dirigent

Ensemble Klang

Rosanne van Bers fluit
Eli Oltra hoorn
Bas Duister trompet
Anton van Houten trombone
Juan Navarro trombone
Harm Vuijk tuba
Laura Sandee piano & synthesizer

Het Muziek

Ingrid Geerlings fluit
Sergei Dovgaliouk hoorn
Arthur Kerklaan trompet
Joe Puglia viool
Floor Le Coultre viool
Shannon Lee viool
Liesbeth Steffens altviool
Sebastiaan van Halsema cello
Pauline Post piano & synthesizer

HIIIT

Joey Marijs slagwerk
Marianna Soroka slagwerk
Gonçalo Martins slagwerk
Frank Wienk slagwerk
Agata Kruszewska slagwerk*
Kalina Vladovska slagwerk

* alleen *Lumen II*

New European Ensemble

Felicia van den End fluit
Liz Chell hoorn
Ryan Linham trompet
Ryoko Imai slagwerk
Rada Ovcharova viool
Mihkel Kerem viool
Emlyn Stam altviool
Willem Stam cello
Mathew Midgley contrabas
Hanna Shybayeva piano

Koninklijk Conservatorium Den Haag

Inta Paula Brinke fluit
Miguel Herrera hoorn
Judith van Eck trompet
Pablo Garcia Perez trombone
Joran van Pijkeren slagwerk
Dylan Hato slagwerk
Pei-Cheng Chu viool
Rozemarijn Slikkerveer altviool
Blake Logan cello
Lara Šac piano & synthesizer

Nederlands Kamerkoor

sopraan
Bobbie Blommesteijn***
Mónica Monteiro* ***
Bethany Shepherd
Elise van Es**

alt
Melina Meschat***
Eline Welle***
Åsa Olsson

tenor
Emilio Aguilar***
William Knight* ***
Jelle Leistra**

bas
Kess Jan de Koning***
Jasper Schweppe* ***
Jan Jeroen Bredewold**

* alleen in Amsterdam en Den Haag
** alleen in Middelburg en Nijmegen
*** uitvoering Lumen II in Amsterdam

Béni Csillag repetitor
Ben Martin Weijand piano corepetitor

Uitvoering *Lumen II*

Rada Ovcharova viool
Sebastiaan van Halsema cello
Laura Sandee piano
Agata Kruszewska marimba

koor
Amsterdam: **Nederlands Kamerkoor**
Den Haag: **Haags Toonkunstkoor** o.l.v. **Patrick van der Linden**
Middelburg: **Cantus Choralis** o.l.v. **Aleida Post**
Nijmegen: **Toonkunstkoor Nijmegen** o.l.v. **Hans de Wilde**

Ontwerp cover: Thomas & Jurgen

Programma

Anne-Maartje Lemereis (1989)
Lumen II

Steve Reich (1936)
Music for Pieces of Wood

Steve Reich (1936)
The Desert Music

I - fast
II - moderate
III A - slow
III B - moderate
III C - slow
IV - moderate
V - fast

The Desert Music wordt mede mogelijk gemaakt door Stichting Reinbert de Leeuw.

Stichting Reinbert de Leeuw

Foto: Tomek Dersu Aaron

Programmatoelichting

Foto: De Schaapjesfabriek

Schaduwen, houten stokken en de woestijn

Herhaling is een van de krachtigste principes in de minimal music. Een eenvoudig muzikaal gegeven wordt steeds opnieuw gespeeld, terwijl kleine verschuivingen in ritme, klank of harmonie de muziek voortdurend in beweging houden. Dat principe verbindt de drie werken in dit programma, die ieder op hun eigen manier laten horen hoeveel variatie er kan ontstaan vanuit een beperkt aantal muzikale middelen.

In *Lumen II* (2020) van Anne-Maartje Lemereis klinkt een steeds terugkerend thema dat zich langzaam ontwikkelt. Lemereis schreef het werk tijdens de lockdown, toen ze vanuit haar woonkamer de schaduwen van de bladeren van een boom voor haar raam op de muur zag bewegen. De zich telkens herhalende patronen van licht en schaduw werden een vertrouwd beeld in een periode die juist werd gekenmerkt door onzekerheid. Ook muzikaal zoekt *Lumen II* naar die spanning tussen herhaling en verandering. Lemereis vond voor haar inspiratie bovendien een bijzondere weerklank in de woorden van William Carlos Williams, wiens gedichten ook aan de basis liggen van Reichs *The Desert Music*: 'it is a principle of music / to repeat the theme. Repeat / and repeat again'.

Met *Music for Pieces of Wood* (1973) brengt Reich het principe van herhaling terug tot zijn meest elementaire vorm. Vijf musici bespelen houten claves, zonder enige versterking. Vanuit een eenvoudig ritmisch patroon ontstaan door het verschuiven van accenten steeds nieuwe configuraties. De patronen worden achtereenvolgens korter, waardoor de muziek steeds verder wordt samengebald. Ondanks de beperkte middelen is het resultaat opvallend rijk en fysiek: de droge, scherpe klank van de claves draagt ver, en zonder één microfoon is dit een van de luidste stukken die Reich ooit schreef.

Wat op het eerste gehoor hetzelfde blijft, verandert bij nader luisteren voortdurend. In die minimale verschuivingen ontstaan beweging, spanning en betekenis. In *The Desert Music* (1984), het middelpunt van dit programma, past Reich datzelfde principe toe op koor en groot orkest: van vijf stukken hout naar de volle omvang van een symfonieorkest.

(tekst: Max Majorana)

Steve Reich 90 – The Desert Music

Negentig is hij geworden op 3 oktober 2026: minimalmusic-pionier Steve Reich. Ter gelegenheid van zijn verjaardag klinkt een van zijn belangrijkste werken, dat maar zelden live te horen is: de cantate *The Desert Music*. Het Nederlands Kamerkoor, Ensemble Klang, HIIIT, New European Ensemble en Het Muziek slaan de handen ineen voor een eerbetoon aan de meester van de puls. Daarmee viert dit concert tegelijk een krachtenbundeling van vijf bijzondere ensembles die het Nederlandse muzieklandschap rijk is.

Klanken die als fata morgana's opdoemen en weer vervagen. Harmonieën die als wolken voor de zon het licht laten verglijden. Ritmes die ontsporen en elkaar weer terugvinden. En dat alles voortgestuwd door een onverbiddelijke puls. Dat is Steve Reich (1936) ten voeten uit. Vanaf de jaren zestig ontwikkelde Reich samen met componisten als Terry Riley, John Adams en Philip Glass een muziektaal waarin een regelmatige puls en tonaliteit, een toonwereld met een herkenbare thuisbasis, centraal stonden. Hun muziek zette, in Reichs woorden, 'de sluizen open' voor een herwaardering van deze twee principes, die hij als de elementaire bouwstenen van muziek beschouwde. In een tijd waarin de muzikale avant-garde zich van deze vertrouwde principes had afgekeerd, kregen ze in minimal music opnieuw een plek. Dat vervult Reich nog altijd van trots, zo vertelde hij eerder dit jaar aan BBC Music Magazine: 'We're going to have a tonal centre and tap our feet, and that's the way it is.'

Ritmische gelaagdheid

Het was Reichs *Music for 18 Musicians* (1976) dat hem in de jaren zeventig vanuit de Amerikaanse underground deed opduiken. Met meer dan 100.000 verkochte albums bracht het werk hem scherp in beeld bij het internationale publiek. Hiermee schreef hij voor het eerst een werk waarin akoestische instrumenten uit het symfonieorkest een hoofdrol spelen. In Reichs daaropvolgende 'orkestrale' decennium componeerde hij een handvol werken voor nog grotere bezettingen met koor en orkest. Uit die tijd stamt ook *The Desert Music* (1984), dat qua aantallen musici de kroon spant: voor de oorspronkelijke versie worden een volledig symfonieorkest en 27 zangers in stelling gebracht.
Na de jaren tachtig waagde Reich zich maar sporadisch opnieuw aan orkestmuziek. Het overgrote deel van zijn muziek schreef (en schrijft) hij voor kleinere ensembles. De reden ligt in de aard van zijn muziek. De ritmische gelaagdheid is zo verfijnd dat Reich de voorkeur geeft aan één speler per partij: alleen zo blijven de verschillende patronen en hun onderlinge verschuivingen helder hoorbaar. Om de gewenste balans tussen de verschillende instrumenten te bereiken, laat hij

Foto: De Schaapjesfabriek

instrumenten liever met microfoons versterken dan dat hij meerdere musici dezelfde partij laat spelen. Van *The Desert Music* maakte hij daarom later een compactere versie, die klinkt tijdens dit concert.

Dreiging van de atoomcrisis

Wie Reichs *Music for 18 Musicians* wel eens heeft gehoord, herkent in *The Desert Music* dezelfde pulserende klankwereld. Maar waar de iriserende en weidse harmonieën van *Music for 18 Musicians* die muziek een bijna gewichtloze helderheid geven, sluimert in *The Desert Music* een veel onbestemder energie. Die donkere onderstroom heeft alles te maken met de thematiek van het werk, waarin de dreiging van een nucleaire catastrofe doorklinkt. Reich componeerde *The Desert Music* begin jaren tachtig in opdracht van de West-Deutsche Rundfunk. De dreiging van de atoomcrisis hing als een onheilssluier over de mensheid. Ook bij Reich drong die dreiging zich tijdens het componeren voortdurend op. In het najaar van 1983, toen hij veel aan *The Desert Music* werkte, bereikten de nucleaire spanningen een hoogtepunt en zag hij de kranten vol staan met apocalyptische koppen. Diezelfde spanning zag Reich weerspiegeld in een gedicht van de Amerikaanse arts en dichter William Carlos Williams (1883-1963). Zijn werk was Reich als tiener per toeval eens tegengekomen en had hij direct in zijn hart gesloten. Voor de zangteksten van *The Desert Music* gebruikt Reich onder meer flarden uit Williams' gedicht *The Orchestra* uit 1954. Wat hem daarin trof, was Williams' bewustzijn over het onheil dat in de jaren na de atoombommen op Hiroshima en Nagasaki over de wereld trok. Williams gebruikt het orkest als metafoor voor de mensheid: zoals een orkest allerlei verschillende klanken tot een samenhangend geheel moet smeden, zo moet ook de mensheid haar uiteenlopende en soms destructieve krachten in bedwang zien te houden. Maar let op: één verkeerde noot en het geheel wordt ontwricht. Die sfeer klinkt ook door in Reichs muziek. De dubbelzinnige samenklanken van *The Desert Music* laveren voortdurend tussen helder en wrang; nooit eerder had Reich zijn muziek zo schurend laten klinken.

Symbool voor de liefde

Ook de titel van het stuk is dubbelzinnig. *The Desert Music* verwijst naar een ander gedicht van Williams. Reich gebruikte er geen enkele versregel uit, maar nam de titel *The Desert Music* over vanwege de beelden en betekenissen die de gedachte aan de woestijn bij hem opriep. Zo herinnerde hij zich de reizen die hij als kind door de Mojavewoestijn in Californië maakte. Het deed hem ook denken aan de Sinaïwoestijn, waar Mozes, Jezus en Mohammed zich volgens de religieuze overlevering terugtrokken om spirituele verlichting te zoeken. Ook dacht hij aan de woestijn van New Mexico, waar in juli 1945 de eerste atoombom werd getest.
Verweven met die associaties is de woestijn in *The Desert Music* een landschap waarin zowel destructie en verlatenheid als hoop en openbaring schuilen.
Diezelfde ambiguïteit zit in het beeld van het licht, ontleend aan Williams' liefdesgedicht *Asphodel, That Greeny Flower*, waaruit Reich enkele regels overnam. 'Inseparable from the fire / its light takes precedence over it,' zingt het koor in het vijfde deel van *The Desert Music*. Het vuur verwijst naar de bom en naar de vernietigende krachten in de wereld. Maar uit datzelfde vuur komt het licht voort, symbool voor de liefde. Even lijkt het stuk hier een definitief rustpunt te bereiken. Maar de muziek weigert die zekerheid vast te houden: de heldere harmonie vervaagt weer in pulserende klanken en de troebele harmonieën van het begin keren terug. Voor dit dubbelzinnige einde koos Reich bewust. *The Desert Music* afsluiten met een duidelijke ontknoping vond hij niet passen bij de wereldproblemen waarvan niemand de afloop kent. Een jubelende 'hallelujah-finale' zou daarom net zo ongepast zijn als een somber einde: dat zou te fatalistisch zijn. Het enige mogelijke slot, vond Reich, was daarom een einde dat ruimte laat voor ambiguïteit. Tussen dreiging en hoop, tussen duisternis en licht.

(tekst: Loni Verweij)

Foto: De Schaapjesfabriek

Biografieën

Joost Geevers *dirigent*

Joost gevers is een bijzonder veelzijdig musicus. Als dirigent, trombonist, acteur in muziektheater, docent en filosoof zet hij zich in om de rijkdom en diepgang die muziek te bieden heeft met een breed en divers publiek te delen.

Als gastdirigent werkte Joost met vooraanstaande orkesten en ensembles, waaronder het Residentie Orkest, het Nationaal Balletorkest, het Philzuid, het Noord Nederlands Orkest, Phion en het Metropole Orkest.

In 2008–2009 was hij dirigent van de Ligeti Academy van het Het Muziek. Sindsdien zet hij zich actief in voor nieuwe muziek, zowel in Nederland als daarbuiten. Zo leidde hij de Nederlandse premières van Charles Ives' *Universe Symphony* met het Noord Nederlands Orkest en Karlheinz Stockhausens *Hochzeiten* uit *Sonntag aus Licht* met het Radio Filharmonisch Orkest. Daarnaast werkte Joost samen met het Nederlands Blazers Ensemble, Ensemble Klang, Orkest de Ereprijs, HIIIT, het Ives Ensemble en de Aarhus Sinfonietta.

Ook in de lichte muziek voelt Joost zich thuis. Hij dirigeerde concerten en nam albums op met artiesten als Di-rect, Fay Claassen, Sven Figee, Trijntje Oosterhuis, Anneke van Giersbergen, Blaudzun, Fresku en De Kast.

Als trombonist trad hij op met het Residentie Orkest, het Noord Nederlands Orkest, het Nationaal Balletorkest, Phion, het Radio Filharmonisch Orkest, het Het Muziek en Rotterdam Sinfonia. Daarnaast is hij medeoprichter en uitvoerend musicus bij het hedendaagse muziektheatercollectief Neo-Fanfare 9×13. Als muzikant-acteur werkte hij mee aan producties van De Nationale Opera, het Noord Nederlands Toneel en Club Guy & Roni. Vanuit zijn voortdurende zoektocht naar nieuwe vormen van uitvoeringspraktijk werkt Joost regelmatig samen met ensembles als Pynarello en Club Classique.

Naast zijn muzikale werkzaamheden studeerde Joost filosofie aan de Universiteit Antwerpen. Hij schrijft en geeft regelmatig lezingen over het raakvlak tussen kunst en filosofie en is verbonden aan de onderzoeksgroep 'Music, Education and Society' van het Koninklijk Conservatorium Den Haag. Hij is auteur van twee boeken over uitvoeringspraktijk: *In gesprek met de oude meesters* (2015) en *Bach is geen genie* (2025). Sinds 2016 doceert hij aan zowel het Koninklijk Conservatorium Den Haag als het Codarts Conservatorium in Rotterdam.

Foto: Tom ten Seldam

Het Muziek

Het Muziek is hét grensverleggend ensemble voor nieuwe muziek. Wat muziek is, bepalen wij niet, we onderzoeken het. Met spraakmakende muziekprojecten, onverwachte partners, crossovers van disciplines, en een open mind geven we vorm aan de muziek van nu.

Het Muziek is een ensemble dat samen met innovatieve en energieke partners bouwt aan de voortdurende ontwikkeling van nieuwe gecomponeerde muziek in verschillende vormen en disciplines Zowel de topcollectie van de grote 20ste-eeuwse componisten als het allernieuwste 21ste-eeuwse werk worden uitgevoerd.

Het Muziek speelt overal. Van concertpodia en buitenfestivals tot theaterzalen; en van de thuishaven in Amsterdam tot ver over de grens. Altijd met het doel om een breed publiek te inspireren en nieuwe geluiden te laten ontdekken.

HIIIT

HIIIT is een eigenzinnige groep musici in wisselende samenstelling die samenwerkt met makers uit diverse disciplines, zoals componisten en producers, choreografen en beeldend kunstenaars. Gedreven door ritme en nieuwsgierigheid naar klank in al haar vormen, verkent HIIIT de grenzen van nieuwe muziek. De musici van HIIIT richten zich op het spelen, ontwikkelen en vernieuwen van hedendaagse slagwerkmuziek in de breedste zin van het woord. Hun werk beslaat bestaande composities, nieuwe opdrachten in samenwerking met componisten, en artistiek onderzoek naar klank, structuur en speelwijze. Daarbij maken ze gebruik van traditioneel slagwerk, zelfgebouwde instrumenten en elektronische middelen. HIIIT kiest bewust voor een interdisciplinaire werkwijze. Door samen te werken met makers uit andere kunstvormen ontstaat er ruimte voor nieuwe invalshoeken en verrassende combinaties. Of het nu gaat om grootschalige internationale producties of kleinschalige programma's op locatie, het doel is steeds om met slagwerk nieuwe verhalen te vertellen en een breed publiek op een directe en toegankelijke manier te raken met actuele vormen van muziek.

Foto: Jasper van Gheluwe

Ensemble Klang

Ensemble Klang werd in 2003 opgericht in Den Haag. Met hun innovatieve programma's, het opdracht geven van nieuw werk aan enkele van de meest toonaangevende componisten van dit moment en de oprichting van hun eigen platenlabel groeide het ensemble al snel uit tot "een van de topensembles" (*NRC Handelsblad*) binnen de rijke Nederlandse hedendaagse muziekscene.

De dynamische benadering van hedendaagse muziek en de "sonische avonturen" van Ensemble Klang hebben niet alleen een trouw publiek aangetrokken, maar ook geleid tot samenwerkingen met enkele van de belangrijkste componisten van deze tijd. Zo realiseerde het ensemble projecten met Heiner Goebbels, David Lang, Tom Johnson, Julia Wolfe, Michael Hersch en Peter Adriaansz. De unieke en veelzijdige bezetting – saxofoons, trombone, keyboards, percussie, gitaar en elektronica – zorgt voor de energieke kracht en passie van een band.

Ensemble Klang treedt op zonder dirigent. Een typisch programma van het ensemble combineert complexe muziek die virtuoze precisie vereist met adembenemende muzikale risico's. Samenwerking zit in het DNA van Klang: vrijwel ieder seizoen werkt het ensemble mee aan muziektheater-, locatie- en dansprojecten. De leden van Klang voelen zich net zo thuis in de concertzaal als in de openlucht op een festival of op een poppodium.

Foto: Philippe Vogelenzang

Nederlands Kamerkoor

Het Nederlands Kamerkoor behoort al bijna negentig jaar tot de wereldtop. Het koor zingt koorrepertoire van de vroege middeleeuwen tot aan muziek van vandaag en gaat regelmatig samenwerkingen aan met dansers, dichters, acteurs, filmmakers en wetenschappers.

Met steeds verrassende, vaak overweldigende en soms grensverleggende programma's verkent het koor de mogelijkheden van samenzang. Het Nederlands Kamerkoor wordt in binnen- en buitenland geprezen om zijn veelzijdigheid en maatschappelijk betrokken programmering. Talloze componisten, onder wie Poulenc, Sofia Goebaidoelina, Michel van der Aa, Frank Martin, Zad Moultaka en Huang Ruo, hebben speciaal voor het koor geschreven.

Educatie en participatie maken een belangrijk onderdeel uit van de missie van het Nederlands Kamerkoor. Net afgestudeerde zangers worden in het talentontwikkelingsprogramma NKK NXT opgeleid tot de ensemblezangers van de toekomst, waarbij ze experimenteren met nieuwe vormen van koormuziek.

Het Nederlands Kamerkoor werd in 1937 opgericht door Felix de Nobel, de eerste chef-dirigent. Hij stond tot 1972 aan het roer. Sinds 2015 is Peter Dijkstra chef-dirigent van het koor.

New European Ensemble

Het New European Ensemble (NEuE) vertelt verhalen. Verhalen die tot doel hebben om onze kennis van menselijke ervaringen en onze omgeving te weerspiegelen, uit te dagen, te inspireren en te verdiepen, via de communicatieve kracht van nieuwe muziek.

De groep combineert vaak muziek met film, literatuur, theater, dans en beeldende kunst. Het ensemble heeft samengewerkt met Edward Snowden, Boris van der Ham, Nick Verstand, DeFrame, Opera2Day, Het Nationale Theater, Amnesty International, het Internationaal Strafhof en War Child.

NEuE werd in 2009 opgericht in Nederland door toegewijde en gepassioneerde musici uit heel Europa. Het ensemble heeft een reputatie opgebouwd voor fantasierijke programmering en 'fantastische' (NRC) en 'uitstekende uitvoeringen' (de Volkskrant) en wordt beschouwd als een van de 'leidende ensembles van Nederland' (Nieuwe Noten). In 2019 ontving NEuE de prestigieuze Kersjesprijs.

Beroemde componisten zoals Mark Anthony Turnage, José María Sánchez-Verdú, Anna Thorvaldsdóttir, Guo Wenjing, Carlo Boccadoro, Martijn Padding en Klas Torstensson hebben werken geschreven voor het ensemble.

De groep heeft opgetreden in bijna alle belangrijke concertzalen en theaters in Nederland en het ensemble treedt regelmatig op tijdens festivals. Internationale tours brachten de groep naar het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, België, Zweden, Finland, Italië, Libanon, China en Hong Kong.

Het New European Ensemble werkt ook regelmatig met componisten en musici in opleiding als partner van het Koninklijk Conservatorium en bij overige conservatoria in binnen- en buitenland.

NEUE NEW EUROPEAN ENSEMBLE

Visions

Visionaire muziek die het spirituele, politieke en persoonlijke met elkaar verbindt

Vocalist en curator **Elaine Mitchener** neemt je mee in een programma waar geluid een vorm van zien wordt. Van de stralende visioenen van **Hildegard von Bingen** tot het extatische werk van **Salvatore Sciarrino**. Een uitnodiging tot radicaal luisteren.

10 feb Utrecht | 11 feb Amsterdam | 6 feb Tilburg | 27 feb Den Haag

SCAN VOOR PROGRAMMA & TICKETS

Durf te luisteren,
durf te ontdekken!

Liedteksten

Steve Reich (1936)
The Desert Music

I – fast
Begin, my friend
for you cannot,
you may be sure,
take your song,
which drives all things out of mind,
with you to the other world.

Begin, mijn vriend,
want het is onmogelijk,
wees daarvan verzekerd,
om je lied,
dat alle gedachten verdrijft,
mee te nemen naar de andere wereld.

II – moderate
Well, shall we
think or listen? Is there a sound addressed
not wholly to the ear?
We half close
our eyes. We do not
hear it through our eyes.
It is not
a flute note either, it is the relation
of a flute note
to a drum. I am wide
awake. The mind
is listening.

Zullen we
nadenken of luisteren? Is er een geluid
dat niet alleen gericht is tot het oor?
We sluiten
onze ogen half. We horen het niet
via onze ogen.
Het is ook niet
de toon van een fluit, het is de relatie
tussen die toon
en een trom. Ik ben
klaarwakker. De geest
luistert.

III A – slow
Say to them:
Man has survived hitherto because he was too ignorant to know how to realize his wishes. Now that he can realize them, he must either change them or perish.

Vertel hun:
De mens heeft het tot nu toe overleefd omdat hij te onwetend was om zijn wensen te kunnen verwezenlijken.
Nu hij dat wel kan, moet hij die wensen ofwel aanpassen ofwel ten onder gaan.

III B – moderate
it is a principle of music
to repeat the theme. Repeat
and repeat again,
as the pace mounts. The
theme is difficult
but no more difficult
than the facts to be
resolved.

Het is een principe in de muziek
om het thema te herhalen. Herhalen
en nogmaals herhalen,
terwijl het tempo toeneemt. Het
thema is moeilijk,
maar niet moeilijker
dan de kwesties
die opgelost moeten worden.

III C – slow
Say to them:
Man has survived hitherto because he was too ignorant to know how to realize his wishes. Now that he can realize them, he must either change them or perish.

IV – moderate
Well, shall we
think or listen? Is there a sound addressed
not wholly to the ear?
We half close
our eyes. We do not
hear it through our eyes.
It is not
a flute note either, it is the relation
of a flute note
to a drum. I am wide
awake. The mind
is listening.

V – fast
Inseperable from the fire its light
takes precedence over it.
Who most shall advance the light –
call it what you may!

(Tekst: William Carlos Williams (1883-1963))

Vertel hun:
De mens heeft het tot nu toe overleefd omdat hij te onwetend was om zijn wensen te kunnen verwezenlijken.
Nu hij dat wel kan, moet hij die wensen ofwel aanpassen ofwel ten onder gaan.

Zullen we
nadenken of luisteren? Is er een geluid
dat niet alleen gericht is tot het oor?
We sluiten
onze ogen half. We horen het niet
via onze ogen.
Het is ook niet
de toon van een fluit, het is de relatie
tussen die toon
en een trom. Ik ben
klaarwakker. De geest
luistert.

Onafscheidelijk van het vuur
krijgt diens licht voorrang.
Wie het licht het meest nadert –
noem het zoals je wilt!

(Vertaling: Rik de Best)

NKK NXT

De ensemblezangers van de toekomst

Hoe ziet het koorconcert van de toekomst eruit? En wat vraagt dat van een nieuwe generatie ensemblezangers? Met die vragen gaan ieder jaar acht jonge professionele zangers aan de slag binnen NKK NXT, het traineeship van het Nederlands Kamerkoor.

NKK NXT werd in 2017 opgericht als brug tussen opleiding en professioneel werkveld. Het programma geeft jonge zangers de ruimte om hun vakmanschap verder te ontwikkelen én te ontdekken wie zij als maker willen zijn. Naast ensemblezang, stemontwikkeling en improvisatie werken de trainees aan podiumpresentatie, beweging, artistieke ontwikkeling en cultureel ondernemerschap. Zo ontwikkelen zij zich tot veelzijdige solistische ensemblezangers die niet alleen zingen, maar ook creëren, onderzoeken en ondernemen.

Experiment en co-creatie staan daarbij centraal. In de afgelopen tien jaar werkte NKK NXT met toonaangevende makers, musici en gezelschappen uit verschillende disciplines. Zo waren er samenwerkingen met onder anderen Wende, Aïda Gabriëls, Gregory Caers en Mees Vervuurt. Ook in Nachtwacht (opnieuw in de theaters vanaf maart 2027) met NITE, Club Guy & Roni, HIIIT, Het Muziek kwamen verschillende artistieke werelden samen. Juist die ontmoetingen met theater, dans, muziek en performance dagen de trainees uit om buiten de gebaande paden van de koortraditie te denken en een eigen artistieke signatuur te ontwikkelen.

In 2027 krijgt deze zoektocht een vervolg met MEDUSA. Regisseur Lisenka Heijboer Castañón en componist Stephanie Pan creëren samen met de acht vocalisten een muzikale performance waarin het bekende verhaal van Medusa vanuit een nieuw perspectief wordt bekeken. Wat gebeurt er wanneer alle stemmen in je hoofd tegelijk beginnen te spreken? Wanneer gedachten zich niet laten wegdrukken, maar elkaar voortdurend troosten of bevragen? Kan een koor dragen wat één stem alleen niet kan zeggen?

In 2027 viert NKK NXT tien jaar jonge vocale makers, bijzondere ontmoetingen en nieuwe perspectieven op ensemblezang.

Ontdek NKK NXT, MEDUSA, de speeldata en locaties voor zomer 2027 op onze website.

Met onder meer Laura Bowler, Zubin Kanga, HIIIT, James Alexandroupolos-McEwan, Trevor Grahl & Ensemble Klang

MUSICAL UTOPIAS #9

14-16 jan 2027

Amare
Korzo
Studio Klang
Den Haag

Scan de qr code voor alle informatie over het Musical Utopias Festival en bestel je tickets!

FONDS PODIUM KUNSTEN PERFORMING ARTS FUND NL

Den Haag

ENSEMBLE KLANG

Help ons verbeteren

Bedankt voor je bezoek aan *The Desert Music*. We zijn benieuwd hoe je het concert hebt ervaren. Met jouw feedback kunnen we onze concerten en activiteiten blijven verbeteren en beter laten aansluiten bij onze bezoekers.

Wil je een paar minuten de tijd nemen om onze korte enquête in te vullen? Jouw mening helpt ons enorm.

Alvast bedankt voor je tijd en feedback.

Scan de QR-code en geef je mening

Concerten

Nederlands Kamerkoor

Vespers van Rachmaninov
Hemelse harmonieën

20 t/m 28 nov '26
Amsterdam, Haarlem, Utrecht, Zwolle, Groningen, Alkmaar, Arnhem

---

Silbersee
Iván Fischer dirigeert Kurt Weills komische opera

2 t/m 4 dec '26
Het Koninklijk Concertgebouw Amsterdam

Weihnachts-Oratorium
Jaarlijks hoogtepunt aan het begin van de kerstperiode

11 t/m 22 dec '26
Utrecht, Amsterdam, Leiden, Den Haag, Rotterdam, Lochem

www.nederlandskamerkoor.nl

HIIIT

The Current
Immersieve ervaring - join the club

nov '26 - feb '27
Alkmaar, Leeuwarden, Den Bosch, Breda, Leiden, Tilburg, Amsterdam, Heerlen, Drachten, Dordrecht, Utrecht, Eindhoven, Enschede, Den Haag, Zwolle, Nijmegen, Groningen

---

Contra
Fysiek muziektheater over de politie

okt '26 - maart '27
Haarlem, Drachten, Apeldoorn, Den Haag, Hoorn, Hoogeveen, Zwolle, Eindhoven, Weert, Leiden, Enschede, Groningen, Winschoten, AssenRotterdam, Heerlen, Utrecht, Doredrecht

---

Winged
Ode aan wiskundige natuur in dans & muziek

8 okt '26 - 19 dec '26
Den Haag, Hengelo, Haarlem, Tilburg, Den Haag, Rotterdam, Gouda, Zwolle, Hoofddorp, Amersfoort, Drachten, Amsterdam, Amstelveen, Arnhem, Utrecht, Breda

www.hiiit.nl

Ensemble Klang

Trance
Met Ensemble Klang en United Instruments of Lucilin

15 t/m 17 okt '26 - Amsterdam, Den Haag
22 nov '26- Philharmonie Luxembourg

A New Songbook
Met Trevor Grahl & Geerten van de Wetering

15 jan '27 - Den Haag

Musical Utopias
A festival of Sonic Escape
14-16 januari '27 - Den Haag

www.ensembleklang.com/calendar

New European Ensemble

A Ticket To Aleppo
Een theatraal concert over verbinding, veerkracht en verlangen

16 okt t/m 11 dec '26
Amsterdam, Den Haag, Tilburg, Enschede

Dag In de Branding
De elementen: een hommage aan de Haagse School

17 okt '26 - Den Haag

Pinokkio (7+)
Te mooi om waar te zijn.

19 dec '26 t/m 11 apr '27
Breda, Amersfoort, Groningen, Heerlen, Amsterdam, Tilburg, Arnhem, Utrecht, Heerhugowaard, Haarlem, Hoogeveen, Weert, Veghel, Den Haag, Enschede, Zwolle, Almere

www.neue.nl/agenda

Het Muziek

Hoketus 50!
Indrukwekkend stuk, waarmee het landschap van de nieuwe muziek voorgoed veranderde

17 okt t/m 22 nov '26
Rotterdam, Amsterdam, Den Bosch

GRASnacht

Een divers en experimenteel programma van de residenten van Het Muziek

29 okt & 10 dec '26 - Amsterdam

RESET!
Muziek als speelgoed, geheime boodschap of als missie om het volgende level te bereiken.

5 nov '26 - Amsterdam

UNDERSTANDING
Over taal die raakt, ontspoort en soms ineens binnenkomt

26 nov ' 26 & 13 mei '27
Den Haag en Amsterdam

Last Show
Een voorstelling over de voorstelling — waar werkelijkheid en illusie samenvallen.

3 dec '26 - Amsterdam

www.hetmuziek.nl/agenda

